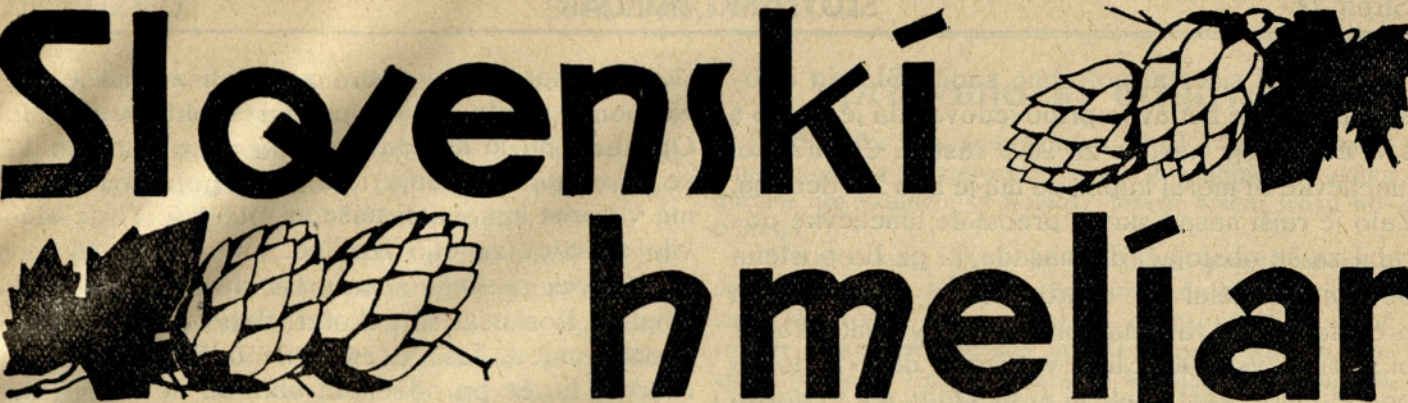

Poštnina plačana v gotovini.

Slovenski hmeljar

Glasilo Hmeljarskega
društva za Slovenijo

★ Prvi strokovni list za hmeljarstvo ★

Glasilo Hmeljarske
zadruga r.z.z.o.z. v Žalcu

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20,—, za inozemstvo Din 50,—; posamezna številka Din 2,— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 196

Leto VIII

Celje, dne 2. aprila 1937

Štev. 6

Saditi ali ne . . .

Težki so dandanes časi za našega kmeta. Cena kmetijskih pridelkov, gotovo vseh vprek brez razlike, je sorazmerno mnogo prenizka v primeri s ceno kmetijskih potrebščin. To je dejstvo, v katerem leži neposredno glavni vzrok sedanje težke krize našega kmetijstva in posredno tudi glavni vzrok splošne gospodarske krize pri nas. Zavedati se moramo namreč, da je pri nas kmet glavni kupec, ker tvori ogromno večino celokupnega prebivalstva. Ker pa radi kmetijske krize kmet nima več dovolj dohodkov, mora tudi svoje izdatke omejiti čim najbolj, da obdrži svoje gospodarstvo vsaj za silo še v ravnotežju. In ker je na ta način kupovna moč našega kmeta tako silno nazadovala, občutijo to tudi vsi drugi stanovi: trgovec, ker le malo proda, industrija, ker se premalo porabi in mora omejiti izdelovanje, pa delavec, ker tovarne morajo skrčiti obrate in zato nima dela. Tako je vse skupaj povezano in kakor hitro bo konec krize našega kmetijstva, bo pri nas takoj tudi konec splošne gospodarske krize in brezposelnosti.

Cene vseh kmetijskih pridelkov so torej sorazmerno mnogo prenizke. Tudi cene hmelju so nizke dovolj. Toda naš kmet je že davno pozabil računati, kaj se mu izplača in kaj ne, kajli če bi to računal, bi moral močno omejiti, če ne popolnoma ustaviti svoj obrat, če bi se to dalo tako enostavno kakor v tovarni. Pa kmet danes le še računa, kaj mu donese k hiši več denarja, ki ga tako silno primanjkuje. No, in tu kmet-hmeljar kmalu ugotovi, da vrže hmelj še največ, pa ni čudno, da ta ugotovitev marsikoga zapelje v skušnjava, da bi ga še nekaj nasadil, ko že drugod ni izdatnejših dohodkov. Toda le počasi, hmeljarji! Misliti je treba tudi na jutri in ne samo na danes.

Naprava novega hmeljskega nasada precej stane, saj je že za hmeljevke treba izdati mnogo denarja, ko je vendar danes tako težko zanj. Pa ti prvo leto hmelj še ne dá nobenega pravega dohodka, temveč šele v drugem letu in pozneje pošteno obrodi. Sedaj pa je vprašanje, kakšna bo že tedaj cena. Ali ne bo morda tedaj pri vnovčenju hmelja že mnogo več izgube kot pri vnovčenju ostalih kmetijskih pridelkov? Na to je treba misliti, hmeljarji, preden se kdo odloči, da ga še nekaj nasadi!

Izgledi na cene hmelju v bližnji bodočnosti prav gotovo niso rožnate. Nadprodukcija že trka na vrata in z njo vred tudi cene, ki bodo daleč izpod pridelovalnih stroškov. Lani nas je rešila Amerika, kjer je neugodno vreme uničilo polovico pridelka. Toda vsako leto ne bo tako in pri normalni letini bo že letos hmelja preveč. Kaj bo sledilo, pa si lahko vsak sam misli: cene pod nič, hmelja se ne bo izplačalo niti obirati in zopet bo treba krčiti nasade, dokler ne bo zopet vzpostavljeno ravnovesje med pridelkom in porabo. In pri takih izgledih da bi sadili? Kdor hoče sam sebi dobro, prav gotovo ne bo sadil. Saditi letos, da boš morda že prihodnje leto zopet krčil? Prihrani si vendar rajši eno in drugo! In to velja že za naš stari ter strnjeni hmeljski okoliš v Savinjski dolini, prav gotovo pa še mnogo bolj za obrobne in druge izvensavinjske kraje.

Škropilnice, hmeljarji, si nabavite čimprej, da bodo pravočasno pri roki. Svojim članom dobavlja **najboljše Holderjeve** škropilnice tudi najceneje **Hmeljarska zadruga** r.z.z.o.z. v Žalcu. Skladišče je odprto redno vsak dan, toda samo dopoldne.

Pa tudi sicer ni potrebno saditi. Star in izkušen hmeljar je nedavno pripovedoval, da je leta 1929 s skrčil svoje nasade za 2000 rastlin. Čemu? No, hmeljevke bi moral kupiti, pa mu je bilo žal denarja. Za to je rajši nasad skrčil, preostale hmeljevke porabil za še obstoječi del nasada, ki ga bo pošteno pognojil, obdelal ter oskrboval in — najbrže na preostalih 7000 rastlinah pridelal prav toliko, kakor bi sicer na vseh 9000. In le verjemite, da jo je dobro pogodil možakar! Vsak, ki misli saditi, naj to dobro preudari in ga posnema, pa bo boljše zanj in za nas vse skupaj. Kaj boš vendar sadil, ko pa že sedaj ne zmoraš hmeljevke, gnojenja in škropljenja nasadov in ko ti je že sedaj premajhna sušilnica, da te baše pri sušenju! Posledica nespametnega širjenja nasadov je potem v kakovosti slabši pridelek in seveda tudi slabša cena. Sicer pa pravijo, da ni dobro klicati vruga in tudi nam hmeljarjem menda ni treba klicati zopet leta 1929 z vsemi hudimi posledicami. Za to pa ne širiti nasadov, hmeljarji, temveč obstoječe preskrbeti s poštenimi hmeljevki, jih dobro zagnojiti in vestno oskrbovati, da bomo pridelali res v vsakem pogledu prvovrstno blago, kajti le v tem je obstoj in napredek našega hmeljarstva.

Pa si bo morda kdo mislil, vidiš, res je tako. Kar ne bi sadil, toda kaj, ko pa sem si že jeseni pripravil zemljišče. Pa nič zato. Posadi tja krompir, pa boš dobil prav lep pridelek, s katerim tudi pri vnovčenju ne boš imel nobenih težav. Hmelja pa nikar ne sadi, če si hočeš prihraniti res prav občutno škodo. Izkušnje zadnje nadprodukcije so jih povsod izučile, da sedaj kljub lanski nekaj boljši ceni ne širijo, temveč še omejujejo nasade. Storimo tako tudi pri nas, ker bo to v prvi vrsti le v našo lastno korist!

Prav in redko . . .

Pameten hmeljar sicer ne bo širil nasadov, toda semtertje bo kljub temu treba saditi. Če imaš vsega skupaj le 3000 rastlin in je nasad že osemnajst let star ter ostarel, ga bo že treba nadomestiti z novim. Brez hmelja pravi hmeljar seveda ne more biti nikdar, pa naj bo že potem rožca po sto ali vse po deset. Če je nasad ostarel in se izrodil, je treba pač misliti na novega, bo torej treba saditi. Pri tem pa je važno, da sadimo pravilno, da bo nasad čim dalje izdržal ter rodil obilo prvovrstnega blaga. O sajenju se je že pisalo dovolj: kako je treba že v teku vegetacije odbrati rastline, od katerih boš vzel sadeže, kako je treba

skrbno pripraviti in dobro zagnojiti zemljišče itd. Ne bomo vsega tega zopet na široko ponavljali. Opozoriti pa je menda treba na neko razvado, ki se je razpasla zadnja leta in ki gotovo ni prav nič v korist kakovosti našega pridelka. To je število sadežev za eno rastlino.

Človek poskuša sem in tja, pa prav tako tudi hmeljar. Poskusili so nekateri dati po dva sadeža v eno jamico, češ če eden ne odžene, bo takoj rezerva tu, če pa odžene oba, bo še več trf na izbiro. Na videz je to prav lepo zamišljeno, v resnici pa ni dobro. Če odžene samo en sadež, je seveda stvar v redu. Toda navadno odžene oba in potem so napeljane trte večinoma od dveh sadežev. Prav to pa je slabo. Sadeža namreč prav gotovo nista nikdar popolnoma enaka in tako imaš potem na eni hmeljevki različen hmelj: nekaj ga bo raslo hitreje in tudi cvetelo ter zorelo prej, nekaj pa pozneje. O kakem enotnem pridelku potem seveda ni govora. Če hočeš torej pridelati res prvovrstno ter enotno blago — in to seveda hočemo vsi — tedaj moraš saditi po en sadež za vsako rastlino, ki pa seveda mora biti zdrav in krepak od že prej odbrane rastline. Za primer, da kak sadež odreče, pa jih zakoplješ nekam in prihraniš nekaj za rezervo.

Nekateri hmeljarji posade sicer dva sadeža, pač pa potem prihodnje leto enega izkopljejo. Ta način je seveda dober, ker je rezerva takoj na mestu, če bi kak sadež ne odgnal; seveda pa je treba potem prihodnje leto rezervni sadež brezpogojno izkopati in pri tem paziti, da se ostali ne pokvari.

Zadnje čase so nekateri tudi kar z žico čvrsto povezali po dva sadeža in jih potem posadili, češ da na ta način sajen hmelj dá že prvo leto precej pridelka. Seveda je iz dveh sadežev prvo leto več trf kakor iz enega in zato tudi več pridelka, toda s pridelkom prvega leta pameten hmeljar ne sme računati. Povezanih sadežev seveda prihodnje leto ne moreš več ločiti, pa ostaneta v zemlji oba. ti pa imaš vsa leta potem, dokler ti traja nasad, neenakomerne in slabše pridelke. Saditi je treba torej le po en sadež, oziroma prisajeno rezervo na vsak način takoj prihodnje leto odstraniti; zato pa povezanih sadežev ne moreš saditi. O tem namreč, da bi se oba sadeža zrasla v eno enotno koreniko kakor mislijo in lrdijo nekateri, ne more biti govora; vsak živi svoje življenje, ako močnejši slabšega ne zatre, in posledica je neenakomerni pridelek.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo ima svojo pisarno v Žalcu št. 90. — Za stranke posluje vsak petek dopoldne.

Pa še nekaj! Ze star pregovor pravi, da gosta setev dá redko žetev. Tudi za hmelj velja to: čim bolj gosta ga nasadiš, tem manjši in slabši pridelek dobiš. Hmelj je rastlina, ki potrebuje zelo mnogo sonca in zraka! V senci hmelj malo obrodi, je slabe barve in arome. Zato pa sadimo hmelj široko, najmanj po 150 cm narazen vrste in prav toliko tudi sadeže v vrstah, še bolje pa je nekaj več, tudi do 180 cm. V redkih nasadih je rastlina bolj zdrava in odporna, obrodi več kobiljše barve in arome. V gostih nasadih pa obrodi hmelj bolj pičlo, škodljivci in boleznj ga bolj zdelajo, pa tudi pridelek je navadno slab v barvi in aromi.

V kolikor torej mora kdo saditi, hmeljarji, naj sadi redko in samo po en sadež za eno rastlino, da bo prav in koristno zanj in naše hmeljarstvo sploh.

Razno

Redni letni občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo se je vršil v nedeljo dne 21. pr. m. v Žalcu pri polnoštevilni udeležbi. Z 83 delegati od 85 je bilo zastopanih vseh 15 podružnic z nad 1300 člani. Po letnem poročilu in razpravi o obračunu so se izvršile volitve osemnajstčlanskega glavnega odbora, ki je sestavljen sedaj tako, da je vsaka podružnica zastopana v odboru z vsaj enim članom. Nalo so se obravnavali predlogi podružnic. Sklenilo se je, da naj bo »Slovenski hmeljar« društveno glasilo in da naj izhaja v sezoni po potrebi tudi večkrat, društvo in zadruga naj se združita v enotno in močno hmeljarsko organizacijo, uzance naj se točno izvajajo in trgovcu, ki se pregreši, odvzame obrt, društvo naj izdela načrt hmeljarskega zakona, ki bo obsegal določbe o rajoniranju in maksimiranju hmeljskih nasadov ter obveznem znakovanju hmelja, polovična vožnja za obiralce naj se preskrbi pravočasno, kraljevska banska uprava naj izda uredbo o obveznem zatiranju hmeljskih škodljivcev ter je finančno izdatno podpre, ustanovi naj se poseben hmeljarski referat banske uprave s sedežem v Celju ter banovinska hmeljska poskusna in selekcijska postaja v Savinjski dolini. Hmeljarji so stvarno in z velikim zanimanjem razpravljali o predlogih ter so bili vsi sprejeti z ogromno večino. Dolgoletni društveni poslovodja g. Petriček je bil izvoljen za častnega člana. Pri slučajnostih se je razpravljalo še o strokovni naobrazbi hmeljarskega narščaja in o potrebi hmeljarskega pouka. Na občnem zboru se je tudi ostro obsodilo demagoško hujskanje nekaterih nezadovoljnejšev ter ugotovilo, da je le v stvarnem delu napredek in obstoj našega hmeljarstva. O občnem zboru bomo še poročali.

Nagrade za opustitev nasadov bodo priznali hmeljarjem v Nemčiji. Kakor znano, nameravajo v Nemčiji do konca tekočega leta skrbiti nasade za 15 %, to je za 1500 ha. Da bi pa s tem ne bilo preveč težav, so določili sedaj posebne denarne nagrade za tiste hmeljarje, ki bodo že sedaj spomladi prostovoljno opustili del svojih nasadov.

Vprašanja in odgovori

A. S. v B.: Lani sem izdatno gnojil s hlevskim gnojem, letos pa nameravam samo z umetnim. Kakšna gnojila naj vzamem in koliko? Jeseni nisem trosil nobenega.

Odgovor: Prav je, da letos gnojite samo z umetnimi gnojili, ker so vaša hmeljišča precej zagnojena. Raztrosite takoj sedaj po obrezovanju na tisoč rastlin 75 kg kalijeve soli in 100 kg superfosfata, pozneje pa boste trosili po potrebi še čilski soliter ali pa, kar je še boljše, zalivali z gnojnico.

F. Ž. v P.: Pred nekaj tedni sem raztrosil apno po hmeljišču, pa sem čital v zadnji številki lista, da to ni prav. Kaj naj storim sedaj s tem?

Odgovor: Apno spravite čimprej v zemljo, v vrstah z motiko, vmes pa z okopalnikom. To storite takoj, ko bo obrezano. V bodoče pa trosite apno samo v jeseni pred odoravanjem, s katerim ga tudi takoj zaorjete.

J. B. v G.: Nekaj lanskega hmelja še imam. Kako kaže kaj z njim, kdaj in po čim se ga bo dalo spraviti v denar?

Odgovor: Zaenkrat za lanski hmelj ni dosti zanimanja in povpraševanja, verjetno pa bo tozadevno kmalu bolje, zlasti če bo neugodno vreme dalo sklepati na bolj pičlo letino.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren. — Prva pomladanska dela v hmeljskih nasadih so deloma že začela, vendar izgleda, da jih bo sedanje neugodno vreme zopet zavleklo.

Vojvodina: Razpoloženje v hmeljski kupčiji je nadalje prav mirno in se šele za pozneje pričakuje zopet več živahnosti.

Češkoslovaška: Pri nadalje pičlem povpraševanju in zanimanju so ostale cene skoraj nespremenjene in lanski pridelek notira žafeški 18—34 din, Uštěcki in Roudnicki 11—17 din ter Dubski 4—8 din za kg. Kupovalo se je zadnji čas le boljše in najboljše blago za izvoz. Znamkovanih je doslej v Žalcu 81.640 stofov lanskega pridelka, neprodanih pa še kakih 3000 stofov. — S prvimi spomladanskimi deli v hmeljskih nasadih se je semtertje že pričelo.

Nemčija: Pri še precej prijazni tendenci in vendar le bolj pičlem prometu notira lanski pridelek za doma Hallertau 52—55 din, Spalt 52—57 din, Tettnang 54 do 60 din, Würtemberg do 52 din in Jura do 49 din za kg. Pivovarne se drže sicer še vedno rezervirano, vendar je bilo zadnji čas za boljše in najboljše blago le nekaj več zanimanja. — S prvimi spomladanskimi deli v nasadih se je semtertje že pričelo. Korenike so deloma slabo prezimile in mnoge tudi odmrle.

Francija: H koncu meseca je bilo na tržišču zopet nekaj več zanimanja in je prišlo tudi do nekaj večjih zaključkov. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se je plačevalo za slabše lisasto, lansko alzaško blago do 18 din, za boljše pa do 22 din za kg.

Poljska: V hmeljski kupčiji je razpoloženje nespremenjeno mirno in prav tako so nespremenjene tudi cene, ki pa so le bolj nominalne.

Belgija: Pri nadalje prav mirni zaključni tendenci so ostale tudi cene nespremenjene.

Anglija: Na tržišču je nadalje mirno in le malo prometa. Hops Marketing Board je dne 19. prejšnjega meseca izplačala 96 % vrednosti lanskega pridelka.

Amerika. Pri sicer nadalje mirni, vendar radi piče ponudbe sorazmerno čvrsti tendenci notira domači pridelak lanski 40–46 din, predlanski 29–35 din, letnik 1934 pa 20–25 din in starejši 13–18 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 57–70 din in predlanski 44–57 din za kg, vse le boljše in najboljše blago. V predprodaji je prišlo do nekaj zaključkov za letnik 1937, 1938 in 1939, in sicer Oregon po 21 in 18 din za kg, ter do nekaj zaključkov letnika 1937 po 22–35 din za kg.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile:

	lelos	lani
Nemčija (Tettnang)	60	97
Anglija (Fugles)	56	39
Amerika (Oregon)	49	16
(inozemski)	76	79
Češkoslovaška (Zatec)	34	40
Jugoslavija (savinjski)	28	16
(vojvodinski)	18	13
Francija (alzaški)	26	20
Poljska (wolinjski)	23	15
Belgija (Poperinghe)	16	6

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je prinjejalozhen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema

vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denar-nega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.